

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΜΗΜΑ: Γ 54

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Ν. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΒΑΘΜΟΣ: /50

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 60΄
--

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντος Λακεδαιμονίων πολιτεία 8,4-5

Ο Ξενοφών ανήκε στους θαυμαστές της Σπάρτης και του κοινωνικού της συστήματος. Το 8^ο κεφάλαιο, απ' όπου προέρχεται και το παρακάτω απόσπασμα, έχει ως βασικό θέμα την πειθαρχία.

εἰκός δέ καί τήν τῆς ἐφορείας δύναμιν τοὺς αὐτοὺς τούτους συγκατασκευάσαι, ἐπείπερ ἔγνωσαν τό πείθεσθαι μέγιστον **ἀγαθόν** εἶναι καί ἐν πόλει καί ἐν στρατιᾷ καί ἐν οἴκῳ · ὅσω γάρ μείζω **δύναμιν** ἔχει ἡ ἀρχή, **τοσοῦτῳ** μᾶλλον ἂν ἡγήσαντο αὐτήν καί καταπλήξειν τοὺς πολίτας τοῦ ὑπακούειν. ἔφοροι οὖν **ἱκανοί** μέν εἰσι ζημιοῦν ὃν ἂν βούλωνται, κύριοι δ' ἐκπράττειν παραχρῆμα, κύριοι δέ καί ἄρχοντας μεταξύ καί καταπαῦσαι καί εἴρξαι γε καί περί τῆς ψυχῆς εἰς ἀγῶνα καταστήσαι. τοσαύτην δέ ἔχοντες δύναμιν οὐχ ὥσπερ αἱ ἄλλαι πόλεις ἐῷσι τοὺς αἰρεθέντας ἀεὶ **ἄρχειν** τό ἔτος, ὅπως ἂν βούλωνται, ἀλλ' ὥσπερ οἱ τύραννοι καί οἱ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπιστάται, ἥν τινά αἰσθάνωνται παρανομοῦντά τί, εὐθύς παραχρῆμα κολάζουσι. πολλῶν δέ καί ἄλλων ὄντων **μηχανημάτων** καλῶν τῷ Λυκούργῳ εἰς τό πείθεσθαι

τοῖς νόμοις ἐθέλειν τοὺς πολίτας, ἐν τοῖς καλλίστοις καὶ τοῦτό μοι
δοκεῖ εἶναι, ὅτι οὐ πρότερον ἀπέδωκε τῷ πλήθει τοὺς νόμους πρὶν
ἐλθῶν σὺν τοῖς κρατίστοις εἰς Δελφοὺς ἐπήρετο τὸν θεὸν εἰ λῶν
καὶ ἄμεινον εἴη τῇ Σπάρτῃ πειθομένη οἷς αὐτός ἐθηκε νόμοις.

καταπλήττω: εμπνέω φόβο,εκφοβίζω

εἵργω: φυλακίζω

ἀγών περὶ τῆς ψυχῆς: δικαστικός αγώνας ζωῆς ἢ θανάτου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στη νεοελληνική γλώσσα το χωρίο του αδίδακτου κειμένου: **«εἰκός δέ καί τήν τῆς ἐφορείας ... εἰς ἀγῶνα καταστήσαι.»**.

Μονάδες 20

2. Ποιες είναι, σύμφωνα με το κείμενο, οι αρμοδιότητες των εφόρων;

Μονάδες 10

3.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

ἐφορείας

οἴκῳ

δύναμιν

ἡγήσαντο

ἔτος

αἰσθάνονται

πολλῶν

τοῦτο

ἐλθῶν

την ἴδια πτώση του πληθυντικού

την ονομαστική του πληθυντικού

τη γενική του ενικού

το β' ενικό πρόσωπο του παρακειμένου στην ἴδια φωνή

τη γενική του πληθυντικού

τον αντίστοιχο τύπο της ευκτικής

την κλητική ενικού στο αρσενικό γένος

τη δοτική πληθυντικού στο ἴδιο γένος

το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής στον ἴδιο χρόνο της ἴδιας φωνῆς

(μονάδες 9)

β. τοὺς αὐτοὺς τούτους: να διευκρινίσετε αν η αντωνυμία «αὐτούς» είναι οριστική ή επαναληπτική και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

(μονάδα 1)

Μονάδες 10

4. α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που εμφανίζονται στο κείμενο με έντονα γράμματα: **ἀγαθόν, δύναμιν, τοσοῦτω**,

ἱκανοί, ἄρχειν, μηχανημάτων, τοῖς νόμοις, ἐλθών.
(μονάδες 8)

β. «ὅτι οὐ πρότερον ἀπέδωκε τῷ πλήθει τοὺς νόμους»: Να χαρακτηρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση ως προς το εἶδος και να δικαιολογήσετε την ἐγκλίση.

(μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

